

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen, Enheten för
skatteadministration, skatteavtal och
tullfrågor

Fi2024/00117
2024-04-18

Remissyttrande – Promemoria Justeringar vad gäller det automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton

SVCA har beretts tillfälle att avge yttrande över rubricerad promemoria och har följande synpunkter.

Sammanfattning och inställning

SVCA avstyrker förslagen om att tidigarelägga tidpunkten för inlämnande av kontrolluppgifter enligt 22 a och 22 b kap. Skatteförfarandelagen och om att införa en kontoavgift.

För det fall regeringen ändå väljer att gå vidare med förslagen anser SVCA att det bör införas ett särskilt undantag vad gäller tidpunkten för inlämning av kontrolluppgifter som omfattar investeringsenheter. I annat fall kommer kontrolluppgifterna i större utsträckning innehålla inaktuella uppgifter vilket motverkar syftet att effektivt fastställa rätt skatt och skapa rätt förutsättningar. Vidare bör det med hänsyn till reglernas förutsägbarhet tydliggöras i lagtexten att den osäkerhet som fortfarande finns avseende tolkningen av regelverket kan beaktas vid bedömningen av om det finns skäl för hel eller delvis befrielse från en kontoavgift.

Bakgrund till synpunkter

Rapporteringskyldigheten enligt bestämmelserna om FATCA och CRS gäller för finansiella institut. Promemorian innehåller i huvudsak två väsentliga förändringar. Den ena förändringen avser tidigareläggning av tidpunkten för inlämnande av kontrolluppgifter från den 15 maj till den 31 januari. Den andra förändringen avser införandet av en kontoavgift som till skillnad från nuvarande regler om dokumentationsavgift som avser dokumentering av institutets konton även ska kunna påföras vid uteblivna eller felaktiga kontrolluppgifter.

Definitionerna av vad som utgör ett finansiellt institut är i stora delar snarlika och återfinns i 2 kap. 6-10 §§ i både lagen om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet (IDKL) och lagen om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton (IDKAL). I korthet kan sägas att det finns fyra olika typer av finansiella institut enligt regelverken som brukar benämnas depåenhet, inlåningsenhet, investeringsenhet och försäkringsföretag.

Vad gäller SVCAs medlemmar är det framför allt finansiella institut i form av investeringsenheter som omfattas av IDKL och IDKAL. Ett finansiellt konto som kan vara rapporteringspliktigt i en investeringsenhet är andel i eget kapital eller skulder och för föreningens medlemmar utgör detta typiskt sett onoterade aktier i ett aktiebolag och andelar i handelsbolag eller onoterade skuldinstrument utgivna av sådana enheter, och som innehas av utländska investerare. Det innebär att när det i kontrolluppgift ska anges kontots saldo vid utgången av året så är det värdet på investerarens onoterade andel eller fordran på investeringsenhet som ska uppges och är därmed i normalfallet inget värde som enkelt kan

fastställas. I detta avseende föreligger det därför en stor skillnad jämfört med exempelvis en bank som ska rapportera balansen på ett inlåningskonto eller värdet på marknadsnoterade värdepapper.

Skatteverket har i ett ställningstagande från 8 mars 2018 (dnr 202 78658-18/111) meddelat sin syn på hur värdet på onoterade tillgångar, t.ex. ägarandelar i juridiska personer, bör bestämmas vid lämnande av kontrolluppgifter. Enligt Skatteverket ska känt marknadsvärde användas om det finns och menar att om det finansiella institutet har beräknat ett värde för den rapportering som görs till kontohavaren (investeraren) kan detta normalt användas för rapporteringen enligt FATCA och CRS. När känt marknadsvärde saknas anser Skatteverket att värdet på onoterad ägarandel bör anses motsvara ägarandelens del av skillnaden mellan bokförda tillgångar och skulder enligt den senast fastställda balansräkningen.

Som bakgrund till de synpunkter som lämnas vill SVCA även framhålla att frågorna om vilka enheter som ska omfattas av definitionen investeringsenheter i IDKL och IDKAL samt undantas enligt det så kallade holdingbolagsundantaget i 2 kap. 6 § i de båda lagstiftningarna har varit föremål för ett flertal dialogfrågor till Skatteverket under de år lagstiftningarna har tillämpats. En tydlig vägledning saknas och det finns inte heller någon domstolspraxis som rör klassificeringsfrågorna. Det får därför i många fall fortfarande anses föreligga viss osäkerhet avseende klassificeringen som investeringsenhet och tillämpning av holdingbolagsundantaget.

Synpunkter

Tidigareläggning för inlämnande av kontrolluppgifter

SVCA avstyrker den föreslagna ändringen vad gäller tidpunkt för inlämnande av kontrolluppgifter enligt 22 a och 22 b kap. Skatteförfarandelagen.

Enligt nuvarande lagstiftning ska kontrolluppgifter enligt 22 a och 22 b kap. Skatteförfarandelagen, dvs. kopplat till FATCA och CRS, inlämnas till Skatteverket senast 15 maj året efter det år som uppgifterna avser medan övriga kontrolluppgifter ska inlämnas senast 31 januari. När reglerna infördes år 2015 respektive år 2016 motiverades skillnaden i tidpunkt med att uppgifterna inte behövs för att göra en skatteberäkning eller för förtryckningen av inkomstdeklarationen. Vidare angavs att olika tidpunkter gör att det går att undvika risk för att kontrolluppgifter enligt FATCA och CRS sammanblandas med andra kontrolluppgifter samt att det minskar den administrativa bördan för såväl uppgiftslämnare som Skatteverket.

Av promemorian framgår att initiativet till förslaget om tidigareläggning för inlämnandet av kontrolluppgifter enligt 22 a och 22 b kap. Skatteförfarandelagen kom från Skatteverket. Enligt Skatteverket har det inom det samarbete som sker mellan de nordiska skattemyndigheterna uppkommit önskemål om att utbytet av upplysningar ska ske tidigare än vad som för närvarande är fallet. Syftet ska vara att de uppgifter som tas emot från andra länder ska kunna användas i större utsträckning och på ett mer ändamålsenligt sätt. Enligt vad som anges skulle ett tidigare utbyte möjliggöra för det mottagande landet att i högre grad kunna använda uppgifterna för att effektivt fastställa rätt skatt och skapa bättre förutsättningar. Regeringen har i sin promemoria följt Skatteverkets önskemål. Som anledning till att de ursprungliga skälen till att tidpunkten för kontrolluppgifterna förlades till 15 maj inte längre skulle vara gällande sägs att de finansiella institut som lämnar kontrolluppgifterna kan idag konstateras lämna kontrolluppgifter till Skatteverket om andra finansiella inkomster och utgifter i enlighet med huvudregeln, dvs. senast den 31 januari året efter det år som uppgiften avser.

Som angivits ovan är det, vad avser SVCA:s medlemmar, typiskt sett investeringsenheter i form av onoterade aktiebolag eller handelsbolag som omfattas av

kontrolluppgiftsskyldigheterna enligt 22 a och 22 b kap. Skatteförordningen. Investeringarna är långsiktiga och i många fall lämnas ingen löpande avkastning. Påståendet i promemorian att de finansiella institut som lämnar kontrolluppgifterna även lämnar kontrolluppgifter om andra finansiella inkomster och utgifter i enlighet med huvudregeln är därför direkt felaktig eftersom det inte gäller för många investeringsenheter (med undantag för värdepappersfonder och specialfonder).

Vidare kan konstateras att en tidigareläggning av inlämnandet av kontrolluppgifter till den 31 januari skulle medföra att de uppgifter som lämnas av investeringsenheter vars finansiella konton utgörs av onoterade andelar kommer vara inaktuell i mycket högre grad jämfört med vad som gäller idag. För de onoterade investeringsenheter som beräknar ett marknadsvärde per den 31 december för sina investerare är det inte tillräckligt med tid för att hinna med att ta fram ett marknadsvärde till inlämning av kontrolluppgifter senast den 31 januari. Före den tidpunkten kommer det i normalfallet inte heller finnas en av bolagsstämman fastställd balansräkning för det närmast föregående räkenskapsåret varför det värde som kommer rapporteras i betydligt fler fall än idag kommer basera sig på en inaktuell balansräkning. En tidigareläggning av inlämnandetidpunkten förväntas i dessa fall därmed motverka syftet med att det ska gå att effektivt fastställa rätt skatt och skapa rätt förutsättningar.

Mot bakgrund av ovanstående anser SVCA att tidpunkten för inlämnande av kontrolluppgifter enligt 22 a och 22 b kap. Skatteförordningen även fortsatt ska vara senast den 15 maj.

För det fall regeringen ändå väljer att gå vidare med förslaget att tidigarelägga inlämningstidpunkten anser SVCA det vara motiverat att införa ett särskilt undantag för investeringsenheter. SVCA är medveten om att Skatteverket i dagsläget genom notifiering enligt lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton endast får kännedom om att enhet är ett finansiellt institut och inte vilken typ av finansiellt institut. Det föreslås därför att det införs en anmälningsskyldighet för att omfattas av undantaget.

Baserat på de lagändringar som presenteras i promemorian föreslår SVCA följande justeringar.

Förslag på ny lydelse av 24 kap. 2 a § Skatteförordningen

Med undantag från vad som gäller enligt 1 § får kontrolluppgifter enligt 22 a och 22 b kap. ha kommit in till Skatteverket senast den 15 maj närmast följande kalenderår om det finansiella institut som ska lämna kontrolluppgiften är en investeringsenhet enligt lagen (2016:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet eller lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton och om investeringsenheten har anmält detta till Skatteverket. Anmälan till Skatteverket ska ske senast den 31 december det år för vilken kontrolluppgiften ska gälla och gäller sedan även efterföljande år till dess att anmälan återkallas.

Förslag på ny lydelse av 34 kap. 3 § andra stycket

Den som är skyldig att lämna kontrolluppgift enligt 22 a och 22 b kap samt tillämpar 24 kap 2 a § ska dock senast den 15 maj året närmast efter det år som kontrolluppgiften gäller informera den som uppgiften avser om de uppgifter som lämnas i kontrolluppgiften.

Införande av en kontoavgift

SVCA avstyrker även förslaget att införa en kontoavgift som ska ersätta den dokumentationsavgift som finns enligt nuvarande bestämmelser och omfatta även uteblivna eller bristfälliga kontrolluppgifter. Nuvarande bestämmelser som innebär att ett finansiellt

institut kan föreläggas att lämna kontrolluppgifter förenat med vite om föreläggandet inte efterföljs utgör enligt SVCA en tillräcklig sanktion.

Genom att kontoavgiften till skillnad från dokumentationsavgiften ska tas ut även vid uteblivna eller bristfälliga kontrolluppgifter för rapporteringspliktiga konton kan ett finansiellt institut drabbas av flera kontoavgifter för samma konto om bristen har förelegat under flera år. Den föreslagna kontoavgiften skulle därmed innebära en väsentlig skärpning av sanktionen och som i många fall kan bli oproportionerlig i förhållande till den felaktighet som begåtts. Detta särskilt mot bakgrund av de osäkerheter och fullständig avsaknad av rättspraxis som fortfarande föreligger avseende tolkningen av FATCA och CRS lagstiftningarna. Som ovan framförts rör denna osäkerhet bland annat vilka enheter som utgör finansiellt institut i form av investeringsenhet och tillämpningen av holdingbolagsundantaget.

Det noteras visserligen att det i promemorian är uppmärksammat att de underliggande regelverken är komplicerade med hänvisning till att grunderna för befrielse från kontoavgiften måste ske nyanserat. Det anges också att det vid bedömningen av om det finns skäl för hel eller delvis befrielse från en kontoavgift finns anledning att beakta den osäkerhet som eventuellt fortfarande kan finnas avseende tolkningen av regelverket. Om kontoavgiften ska införas anser dock SVCA att sådan tillämpning av befrielsegrunderna, med hänsyn till reglernas förutsägbarhet, mycket tydligare bör framgå även av lagtext.

Swedish Private Equity & Venture Capital Association, SVCA

Isabella de Feudis, VD